

TEKOÄLYN KÄYTTÖ / LAB OPINNÄYTETYÖT JA KYPSEYSNÄYTTEET

Elokuu 2025

- Opiskelija on vastuussa omasta opinnäytetyöstään ja siihen liittyvistä tutkimuseettisistä ja tietosuojaan liittyvistä seikoista. Tekoälyn vastuullinen käyttö on opiskelijan velvollisuus ja opiskelijan on tuotava esille, mikäli hän on käyttänyt tekoälyä opinnäytetyöraportissa tai kypsyysnäytteessä ja miten hän on sitä käyttänyt.
- Opiskelijan on keskusteltava tekoälyn käytön mahdollisuudesta ohjaajansa ja mahdollisen yhteistyökumppanin kanssa, ja pystyttävä kertomaan mahdollisesta käytöstä koko prosessin ajan, mikäli siitä häneltä kysytään.
- Opiskelija vastaa siitä, että tekoälysovelluksia ei ole käytetty salassa pidettävien tai arkaluontoisten tietojen käsittelyyn tai erikseen kiellettyjen materiaalien käsittelyyn tai tekijän oikeudella rajattu aineistoon. Arkaluontoisia tietoja ovat esim. henkilöiltä itseltään kerätty tieto, henkilötiedot, terveystiedot tai mikä tahansa muu tunnistettava tieto. Mahdollisesta tekoälyn käytöstä tulee tiedottaa osallistujia tietosuojalainsäädännön mukaisesti tietosuojailmoituksella.
- Opiskelija ei saa esittää tekoälysovelluksilla luotua tekstiä omanaan.
- Tekoälysovellusta tai sen tuottamaa materiaalia ei voi käyttää tieteellisenä lähteenä. Tekoäly ei huomioi eettisiä näkökulmia eikä ole luotettava tiedonlähde tieteellisiin töihin.
- Kaikkea tekoälyn tuottamaa sisältöä tulee arvioida kriittisesti, tarjotut lähteet mukaan lukien. Tekoäly voi tuottaa tekstiä, jossa näennäisesti on lähteet, mutta teksti ei silti perustu näihin lähteisiin, sen vuoksi tekstin tieto ei ole välttämättä oikein ja lähdetiedoissa voi olla vääriä tai olemattomia lähteitä. Tekoälysovellusten eettiset näkökulmat voivat myös poiketa reaali maailman vastaavista. Tekoäly myös ”keksii” lähteitä, jotka näyttävät esimerkiksi tieteellisiltä artikkeleilta, mutta niitä ei ole olemassa.
- Tekoälysovellusta voidaan käyttää esimerkiksi kokonaiskuvan luomiseen, asioiden jäsentelyyn, ideointiin, kielen- ja tekstinhuoltoon. Tällaista käyttöä ei merkitä lähteeksi, vaan siitä kerrotaan opinnäytetyön raportissa. Huom! Kielen- ja tekstinhuolto ei tarkoita suoraa tekstin toiselle kielelle kääntämistä.
- Tekoälysovellus ei ole lähde, joten sitä ei merkitä lähdeluetteloon. Sen käyttö todetaan tekstiyhteydessä (yllä olevat esimerkit). Akateemisen kirjoittamisen sääntöjä noudatetaan, ja lähdeviitteet ja lähdeluettelo merkitään oikeaoppisesti. Lähteiksi merkitään todelliset lähteet, joiden sisältöä on referoitu ja joihin tekstissä viitataan.

- Opinnäytetyössä tulee aina ilmoittaa kirjoittajan vastuista ja mahdollisesta tekoälyn käytöstä esimerkiksi seuraavasti:

Esimerkki 1:

Tämän opinnäytetyön kirjoittaja, Matti Meikäläinen vastaa koko opinnäytetyön sisällön oikeellisuudesta ja ei ole hyödyntänyt tekoälyä opinnäytetyön kirjoittamisessa.

Tämän opinnäytetyön aitous on tarkastettu Turnitin samankaltaisuuden tarkastusohjelmalla.

Esimerkki 2:

Tämän opinnäytetyön kirjoittaja, Matti Meikäläinen vastaa koko opinnäytetyön sisällön oikeellisuudesta, myös tekoälyllä tuotetun sisällön oikeellisuudesta. Tässä työssä on käytetty tekoälyä sekä aiheen taustoituksessa että myöhemmin kielenhuollossa.

Taustoituksessa Käytettiin Copilotia (Microsoft Copilot: Your everyday AI companion)

Seuraavat kehotteet syötettiin 28.8.2025:

- Miten lämpöpumppu toimii?

Generatiivisen tekoälyn tuotosta mukautettiin ja muokattiin lopullista vastausta varten. Alkuperäiset materiaalit on tallennettu ja tarvittaessa nähtäväksi saatavilla.

Kielenhuollossa käytettiin DeepL (DeepL Translate: The world's most accurate translator) varmistamaan kielellisen ilmaisun oikeellisuutta. Käyttö on satunnaista läpi työn.

Tämän opinnäytetyön aitous on tarkastettu Turnitin samankaltaisuuden tarkastusohjelmalla.